

Подготвил:

Сектор за спроведување на
урбанистички планови,
урбанистичко
планирање, заштита на
животната
средина, комунални
дејности и уредување на
градежно земјиште

Одделение за урбанистичко
планирање и заштита на
животната средина

Разгледува:

Комисија за човекова
околина

Донесува:

Совет на општина Битола

ОПШТИНА БИТОЛА

ПРЕДЛОГ ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА за 2024 година

Битола

Декември 2023

Содржина:

Вовед.....	3
Цели на програмата.....	3
Заштита на квалитетот на амбиенталниот воздух.....	4
Управување со отпад.....	5
Бучава.....	6
Подигнување на јавната свест.....	6
Финансирање на проектите предвидени со оваа програма.....	7
Реализација на програмата.....	7
Завршни одредби.....	7
Преглед на потребните финансиски средства од Буџетот на Општина Битола согласно Програма за животна средина за 2024 година.....	8

Вовед

„Секој човек има право на здрава животна средина. Секој е должен да ги унапредува и штити животната средина и природата. Републиката обезбедува услови за остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина“, се пропишува во член 43 од Уставот на РСМ.

Покрај уставните определби за животната средина, во правниот поредок се нормирани и повеќе прописи кои ги регулираат заштитата и унапредувањето на животната средина во Република Северна Македонија. Законот за животната средина, Законот за заштита на природата, Законот за водите, Законот за заштита од бучава во животната средина, Законот за квалитетот на амбиентниот воздух, Законот за управување со отпадот, се дел од овие прописи.

Цели на програмата

Мерките и активностите за заштита и унапредување на животната средина се од јавен интерес, а Општина Битола е должна да планира соодветни активности и од својот Буџет да обезбеди финансиски средства за таа цел.

Програмата ги утврдува мерките за заштита на животната средина и природата на подрачјето на Општина Битола за 2024 година, преку конкретни активности во рамките на сите медиуми (воздух, водата и почвата) и областите на животната средина (отпадот, природата, биодиверзитетот, климата...) и сите елементи кои претставуваат неделива целина од животната средина.

Со Програмата се дефинираат конкретните проекти, потребата од нивно реализирање, целите кои со тоа ќе се постигнат и потребните финансиски средства.

Програмски активности

Заштита на квалитетот на амбиенталниот воздух

Управување на квалитетот на амбиенталниот воздух се врши преку реализација на Планот за подобрување на квалитетот на амбиенталниот воздух

Реализацијата и спроведувањето на мерките предвидени со Планот треба да се одвиваат во континуитет, а истите се однесуваат на:

- **Оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух** кое се врши врз основа на редовни мерења преку државната мрежа и информирање на јавноста преку Соопштенија при надминување на Праг на информирање и Праг на алармирање.
- **Ажурирање на Катастар на загадувачи (за 2022 и 2023 година)**

Со изработката на Катастарот на загадувачи од 2021 година се доби основна квалитативна и квантитативна база на податоци за состојбата со емиторите и емисијата на загадувачките супстанции во воздухот, водата, почвата, генералниот отпад и постапувањето со истиот, заради следење на трендовите на основните индикатори за квалитетот на животната средина во Општина Битола, како и заради контрола на успешноста на превземање на мерки врз основа на соодветните одлуки и решенија на локално ниво.

Доажурирање на постоечкиот Катастар на загадувачи со внесување на податоците од претходната и тековната година согласно Решенија за одобрени елаборати за заштита на животната средина и нови Б интегрирани дозволи.

- **Изработката на Зелени катастар на територијата на Општина Битола - Дел трети** - за потег од Градски Парк – АРМ – Партизанска Шик Лавци до Кружен тек Веро- Парк Стив Наумов - улица Филип Втори Македонски - Батаљон Стив Наумов-Карпош/Кланица – ул.Васко Карангелевски.

Управување со отпад

- **Акција за чистење на градот – Генералка викенд**

Акција за чистење на дивите депонии во соработка со граѓаните преку Урбаните заедници, како и со основните и средни училишта се со цел почиста Битола.

- **Спроведување на мерки од Локален акционен план за управување со отпад**

На повик од страна на Салар интернационал во рамки на Проект за одржливо управување со отпадот во партнерство помеѓу МЖСПП, Министерство за локална самоуправа и ЗЕЛС како главни чинители во соодветните области на управувањето со отпадот, испорака на локалните услуги, како и застапувањето и координацијата помеѓу локалните самоуправи. Проектот се спроведува во РСМ од 2022 до 2027 година и е финансиран од шведската амбасада.

Проектот има за цел да постигне одржливи промени помеѓу влијанието врз знаењето и однесувањето на поединците, влијанието врз законите и политиките, институционален развој и спроведување на локално водени процеси и планирање за управување со отпад.

Општина Битола избрана како Пилот општина заедно со ЈП Комуналец и во соработка со претставниците на Салар интернационал изработи стратешки документ Локален акционен план за управување со отпад со главна цел подобрување на услугите за управување со отпадот и целосно усогласување со стандардите на ЕУ со што ќе се подобри еколошката одржливост и квалитетот на живот за сите жители.

Проектот применува советодавен и инклузивен пристап кој се темели на човекови права во поддршка на целните општини за да го унапреди општинското работење на управување со отпадот и да помогне да се создаде чиста и безбедна средина за луѓето. Земајќи ги во предвид човековите права и родови прашања, ќе се поведе грижа услугите да допрат до различни категории луѓе и во руралните и урбаните средини.

- **Поставување на вендинг машини во соработка со Пакомак**

Општина Битола во соработка со Пакомак е во фаза на поставување на повратни вендинг машини за собирање на пластични шишиња и лименки од населението. Корисниците на машините за секое шише лименка ќе добиваат по еден Зелен поен со вредност од 0,5 денари.

Во план е поставување на повеќе вендинг машини на локации кои ќе бидат избрани согласно договорот и анализата од страна на Пакомак и општината, а главната цел е што повисока свест- помалку отпад.

Општината во соработка со Пакомак ќе организира кампањи за промоција на машините.

Бучава

- **Изработка на Стратешки карти за бучава**

Согласно Законот за заштита од бучава во животната средина член 15 Стратешко нанесување во животната средина на карта (2) за изработка, донесување, користење и чување на стратешки карти за бучава се надлежни:

- советот на општините и на градот Скопје на предлог на градоначалникот на општините

Подигнување на јавната свест

Подигнување на јавната свест со реализација на

- **проекти, организирање на манифестации, одбележување на денови од еколошкиот календар, натпревари, дефилеа, работилници со пропаганден материјал и слично во соработка со ЈП Комуналец , градинки и основни училишта, изготвување на Анкетни прашалници.**
- **Одбележување на Светскиот ден на животната средина 5ти јуни како еден од најзначајните денови за поттикнување на глобалната свест за заштита на животната средина.**

Целта е да ги охрабри луѓето да преземаат чекори за заштита на животната средина и да водат грижа за планетата .

Согласно изработениот Локален акционен план за Општина Битола со Проект во соработка со Салар интернационал издвоени се средства за подигнување на јавната свест и подобрување на системот за управување со отпад.

Субвенции

Финансирање на проектите предвидени со оваа програма

Финансирањето на проектите од оваа Програма, се врши од средства на:

- Буџетот на РСМ
- Буџетот на Општина Битола
- Средства на заинтересирани правни и физички лица чишто барања и подрачја на интерес се прифатливи за Општината
- Донации
- Меѓународни фондови

Реализација на програмата

За реализација на Програмата се поднесува Извештај за нејзиното спроведување, по завршување на планскиот период.

Завршни одредби

Во текот на годината, Годишната Програма може да се менува и дополнува, во зависност од стратегијата и потребите на Општина Битола.

За реализација на оваа Програма е задолжена Комисијата за човекова околина при Советот на Општина Битола, Советот на Општина Битола, Градоначалникот на Општина Битола и Одделението за урбанистичко планирање и заштита на животната средина на Општина Битола

Годишната програма ќе биде објавена во службено гласило на Општина Битола.

Програмата влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општината Битола.

Преглед на потребните финансиски средства од Буџетот на Општина Битола согласно Програма за животна средина за 2024 година

	Програма за животна средина	
1.	Изработка на Зелен Катастар дел трети	1.000.000,00 денари
2.	Ажурирање на Кастар на загадувачи за 2022 и 2023 година	500.000,00 денари
3.	Стратешки карти за бучава	500.000,00 денари
	Субвенции	
1	Субвенционирање на енергетска ефикасност на колективни згради Јавен повик од 2023 година: доисплата на добитниците според Договор и доисплата на добитници со Анекс договори	1.000.000,00 денари
2.	Субвенционирање на инвертер клима уреди	2.000.000,00 денари
3.	Субвенционирање на замена на дограма за домаќинства	2.000.000,00 денари
4.	Субвенционирање на велосипеди	1.000.000,00 денари
5.	Субвенционирање зелени поени Проект поставување на вендинг машини со Пакомак	300.000,00 денари
	Локален акционен план за управување со отпад во соработка со ЈП Комуналец и САЛАР-Проект за управување со отпад	
	Кампања за подигнување на свеста со селектирање на отпадот	30.000.00 денари
	Вкупен буџет	8.330.000,00 денари

